

Algemene voorwaarden

Artikel 1

Begripsomschrijvingen

Dit is een alfabetische lijst van begrippen en de betekenis die zij in deze voorwaarden hebben. Overal waar wij in deze voorwaarden hij gebruiken, kan ook zij gelezen worden.

Aanhangwagens

Een aanhangwagen, vouwwagen, caravan of ander voer- of werktuig dat aan het motorrijtuig is gekoppeld, ongeacht het aantal wielen.

Accessoires

Onderdelen en voorwerpen die aan het motorrijtuig bevestigd zijn en die niet tot de standaarduitrusting behoren. Deze accessoires zijn alleen verzekerd, als ze bij ons zijn opgegeven en wij bij het bepalen van het verzekerd bedrag hiermee rekening hebben gehouden.

De volgende onderdelen en voorwerpen zijn accessoires:

- voorwerpen die de veiligheid bevorderen, zoals brandblusapparaten, sleep- en reddingskabels, gevarendriehoek, alarminstallatie;
- niet portable audio(visuele) apparatuur, zoals een autoradio, carkit en navigatieapparatuur;
- gasinstallatie, schuif- of roldaken, reclame-uitingen.

Onder accessoires worden niet verstaan:

- accessoires die wettelijk niet zijn toegestaan, zoals radardetectoren en laserschilden;
- mobiele telecommunicatieapparatuur zoals mobiele telefoons en portable navigatieapparatuur.

Bestuurder

Degene die het motorrijtuig bestuurt met toestemming van een daartoe bevoegd persoon.

Blijvende invaliditeit

Blijvend geheel of gedeeltelijk verlies of functieverlies van een lichaamsdeel of orgaan. Hierbij wordt geen rekening gehouden met het beroep van de verzekerde.

Fraude

Het opzettelijk en op oneigenlijke gronden en wijzen (proberen te) verkrijgen van een (deel van een) schadevergoeding of verzekeringsdekking. Onder schadevergoeding worden tevens begrepen reparatie van schade in natura, kosten en uitkering waarop geen recht bestaat.

Gebeurtenis

Een voorval:

- dat schade veroorzaakt;
- dat plaatsvindt binnen de geldigheidsduur van de verzekering;
- waarbij het motorrijtuig en/of de aangekoppelde aanhangwagen is betrokken.

Voorvallen die met elkaar verband houden, beschouwen wij als één gebeurtenis.

Maatschappij

De Onderlinge Verzekeringsmaatschappij ZLM u.a. Overal waar in deze voorwaarden wij staat, wordt deze maatschappij bedoeld.

Molest

Onder molest vallen de volgende begrippen: gewapend conflict, burgeroorlog, opstand, binnenlandse onlusten, oproer en muiterij. Dit zijn vormen van molest die zijn gedefinieerd in de tekst die het Verbond van Verzekeraars heeft gedeponneerd bij de griffie van de Rechtbank in 's-Gravenhage onder nr. 136/1981.

Motorrijtuig

Het motorrijtuig dat op de polis is vermeld, met de standaard bijgeleverde onderdelen.

NHT

Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorismeschaden NV. Een door het Verbond van Verzekeraars in Nederland opgerichte herverzekeringsmaatschappij, waarbij het terrorismerisico in herverzekering is ondergebracht.

Ongeval

Een plotseling, onverwacht van buiten inwerkend geweld op het motorrijtuig en/of tegelijkertijd op het lichaam van de verzekerde, waarvan het rechtstreekse gevolg is:

- a de dood van de verzekerde;
- b de blijvende gehele of gedeeltelijke invaliditeit van de verzekerde.

Passagier

Degene die, met toestemming van een daartoe bevoegd persoon:

- zich in de auto bevindt op een zitplaats die voor het vervoer van personen is bestemd;
- in- of uitstapt;
- zich tijdelijk in de nabijheid van het motorrijtuig bevindt - terwijl hij door dit motorrijtuig wordt vervoerd - in verband met:
 - het tanken van brandstof;
 - het schoonmaken van ruiten;
 - het verrichten van of behulpzaam zijn bij noodreparaties.

Samenwerkende reparateur

Een op kwaliteit geselecteerd schadeherstelbedrijf waarmee wij een overeenkomst hebben gesloten.

Terrorismerisico

De gevolgen van een gebeurtenis die (direct of indirect) verband houdt met:

- terrorisme, kwaadwillige besmetting of preventieve maatregelen;
- handelingen of gedragingen ter voorbereiding van terrorisme, kwaadwillige besmetting of preventieve maatregelen.

Verzekerde

Welke personen precies verzekerde zijn verschilt per verzekering. In de Bijzondere Voorwaarden staat vermeld wie de verzekerden zijn.

Verzekeringnemer

Degene die de verzekering heeft afgesloten.

WAM

Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen.

Artikel 2

Omvang van de verzekering

a Algemeen

De omvang van de verzekering is omschreven in de Algemene Voorwaarden en in de Bijzondere Voorwaarden die van toepassing zijn op de door de verzekeringnemer afgesloten verzekering.

b Samenloop van verzekeringen

Als schade, kosten of verliezen ook op een andere verzekering zijn gedekt, dan is er geen dekking. Ook is er geen dekking indien de andere verzekering alleen dekking zou bieden indien onderhavige verzekering niet zou hebben bestaan. Weigert een andere verzekeraar binnen twee maanden te betalen, dan zullen wij de schaderegeling op ons nemen. Verzekerde is echter wel verplicht om zijn rechten op andere verzekeraars over te dragen.

Artikel 3

Geldigheidsgebied

De verzekering is geldig in de landen die zijn vermeld op het Internationaal Motorrijtuigverzekeringsbewijs (de zogenoemde 'groene kaart'). De verzekering geldt ook tijdens het vervoer van het motorrijtuig tussen de landen van het geldigheidsgebied. Dit geldt voor alle soorten van vervoer.

Artikel 4

Tijdelijke vervanging van het motorrijtuig

Deze verzekering geldt ook voor een motorrijtuig dat niet van de verzekeringnemer is, maar dat het motorrijtuig vervangt tijdens reparatie, revisie of een dergelijke behandeling. Verzekerde is verplicht de vervanging direct aan ons te melden. Een voorwaarde is, dat het vervangende motorrijtuig van dezelfde soort en prijsklasse is als het eigen motorrijtuig. Het eigen motorrijtuig dat in reparatie, revisie of een dergelijke behandeling is, blijft tijdens de vervanging gewoon verzekerd.

Dit artikel is niet van toepassing op vrachtauto's en bestelauto's met een treingewicht van meer dan 3500 kg, inclusief een eventuele aanhanger/oplegger.

Artikel 5

Uitsluitingen/verval van uitkering

In de volgende situaties is er geen sprake van dekking en/of vervalt het recht op uitkering:

- a Schade die met opzet of met goedvinden van een verzekerde is veroorzaakt.
- b Schade die ontstaat tijdens het deelnemen aan snelheids-, regelmatigheids- of behendigheidsritten en -wedstrijden. Deze uitsluiting geldt niet voor puzzelritten:
 - waarvan het traject binnen Nederland en eventueel gedeeltelijk in België en/of Duitsland ligt en
 - die niet langer dan 24 uur duren en
 - waarbij de snelheid geen invloed heeft op de rangschikking in het eindklassement.
- c Schade die ontstaat als het motorrijtuig wordt gebruikt voor:
 - verhuur;
 - bedrijfsmatig vervoer van personen tegen betaling. Hiermee bedoelen wij niet 'carpoolen'; dit is het binnen Nederland bij toerbeurt rijden in het woon-werkverkeer.
 - andere doeleinden, dan aan ons zijn opgegeven;
 - doeleinden die niet door de wet zijn toegestaan.
- d Schade die ontstaat als de bestuurder:
 - niet in het bezit is van een geldig rijbewijs, dat wettelijk is voorgeschreven voor het besturen van het motorrijtuig. Als geldig rijbewijs wordt ook aangemerkt een rijbewijs dat zijn geldigheid heeft verloren door het verstrijken van de in de wet genoemde geldigheidsduur, tenzij de leeftijd van 70 jaar is bereikt;
 - niet bevoegd is het motorrijtuig te besturen, als gevolg van een rechterlijke uitspraak of een invordering van zijn rijbewijs.
- e Fraude. Voorts kan fraude tot gevolg hebben dat:
 - er aangifte wordt gedaan bij de politie;
 - de verzekering(en) word(t)en beëindigd;
 - er een registratie plaatsvindt in het tussen maatschappijen gangbare signaleringssysteem;
 - een eventueel reeds betaalde schadevergoeding (waaronder tevens begrepen kosten) wordt teruggevorderd.
- f Schade waarbij verzekerde zijn verplichtingen die in deze voorwaarden zijn vastgelegd niet nakomt en daardoor de belangen van de maatschappij schaadt.
- g Schade die ontstaat nadat het motorrijtuig een technische wijziging heeft ondergaan, die in strijd is met de wettelijke bepalingen.

De uitsluitingen a. tot en met g. gelden niet als verzekerde kan aantonen, dat:

- de omstandigheden zich buiten zijn weten en tegen zijn wil hebben voorgedaan;
- hem wat betreft de omstandigheden niets verweten kan worden.

Ook de volgende schade is niet verzekerd:

- h Schade die het gevolg is van of verband houdt met molest.
- i Schade die ontstaat gedurende de periode dat het motorrijtuig door of namens de overheid is gevorderd of wordt gebruikt volgens een besluit van de overheid.

- j Schade die ontstaat terwijl de verzekering nietig of vernietigbaar is.
- k Schade die wordt veroorzaakt door, optreedt bij, of voortvloeit uit atoomkernreacties. Daarbij is niet van belang hoe of waar deze reacties ontstaan.

Artikel 6

Begrenzing van de dekking voor het terrorismerisico

Het terrorismerisico is beperkt verzekerd tot het bedrag van de uitkering die de maatschappij terzake van die aanspraak ontvangt onder de herverzekering voor het terrorismerisico bij de NHT. De tekst over deze beperking is op 10 januari 2007 gedeponereerd bij de griffie van de Rechtbank te Amsterdam onder nummer 3/2007. Meer informatie is te vinden op www.terrorismeverzekerd.nl of wordt op verzoek toegestuurd.

Artikel 7

Verplichtingen van de verzekerde bij schade

- a Zodra een verzekerde op de hoogte is van een gebeurtenis die voor ons tot een uitkering kan leiden, dient hij:
 - 1 zich te onthouden van het erkennen van enige aansprakelijkheid;
 - 2 onmiddellijk te proberen uitbreiding van de schade te voorkomen;
 - 3 ons zo spoedig mogelijk op de hoogte te stellen van het schadegeval;
 - 4 ons alle belangrijke gegevens te verstrekken en ons alle medewerking te verlenen die redelijkerwijs kan worden verwacht;
 - 5 de leiding van de schaderegeling en de procedures aan ons over te laten, onze aanwijzingen te volgen en niets te doen wat onze belangen kan schaden;
 - 6 bij inbraak, vandalisme, diefstal of verduistering, direct aangifte doen bij de politie in de plaats waar de gebeurtenis heeft plaatsgevonden.
Als het motorrijtuig is gestolen of vermist, melden wij de voertuiggegevens aan bij het Verzekeringsbureau Voertuig-criminaliteit (VbV). Zij schakelen door de overheid erkende particuliere organisaties in om het motorrijtuig terug te vinden en terug te bezorgen.
- b Als verzekerde strafrechtelijk wordt vervolgd, is hij verplicht:
 - 1 als wij dit wensen, zich bij te laten staan door een advocaat die wij aanwijzen;
 - 2 deze advocaat alle gevraagde medewerking te verlenen.Hij is niet verplicht hoger beroep aan te tekenen tegen een strafrechtelijk vonnis, of daarvan afstand te doen, als hij in eerste aanleg is bijgestaan door een advocaat.

Artikel 8

Premie

a Premiebetaling

- 1 De verzekeringnemer moet de premie en de assurantiebelasting vooruit betalen.
- 2 Als de verzekeringnemer de premie niet binnen dertig dagen betaalt, ontvangt deze een schriftelijke aanmaning. Als vervolgens na veertien dagen volledige betaling uitblijft, verlenen wij ten aanzien van gebeurtenissen die plaatsvinden vanaf de vijftiende dag na dagtekening van de aanmaning geen dekking meer.
- 3 De verzekeringnemer is verplicht het achterstallige bedrag (inclusief rente en incassokosten) alsnog te betalen.
- 4 De dekking wordt weer van kracht voor gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden na de dag waarop hetgeen de verzekeringnemer verschuldigd is, voor het geheel door de maatschappij is ontvangen. In geval van overeengekomen termijnbetalingen geldt dat de dekking weer van kracht wordt de dag nadat alle onbetaald gebleven opeisbare termijnen zijn voldaan.
- 5 Wij hebben het recht het totaalbedrag dat verzekeringnemer ons verschuldigd is, te verrekenen met een uitkering aan hem.

b Terugbetaling van premie

Bij tussentijdse opzegging betalen wij een evenredig deel van de premie terug.

c **Premieberekening**

Wij berekenen de premie volgens de gegevens die op het polisblad vermeld zijn. Als één van die gegevens wijzigt, kan dat op dat moment ook tot een wijziging van de premie leiden.

Artikel 9

Wijziging van premie en/of voorwaarden

Wij hebben het recht de premie, de Algemene Voorwaarden en/of de Bijzondere Voorwaarden te wijzigen. Een wijziging kan al onze verzekeringen of een bepaalde groep betreffen. Bovendien kunnen wij de voorwaarden van de verzekering tussentijds wijzigen als het verzekerde risico of de handelswijze van een verzekerde daartoe aanleiding geeft.

Wij stellen verzekeringnemer direct op de hoogte van een voorgenomen wijziging. Als verzekeringnemer niet akkoord gaat met een wijziging, heeft hij het recht de verzekering op te zeggen.

Artikel 10

Begin, duur en einde van de verzekering of de dekking

- a De verzekering gaat in op de datum die wij in de polis noemen. De verzekering loopt door tot de contractvervaldatum en wordt daarna steeds voor één jaar verlengd. Ruim voor de contractvervaldatum doen wij een voorstel om de verzekering te verlengen.
- b De verzekering eindigt:
 - 1 op elke gewenste datum in de toekomst, na schriftelijke opzegging door verzekeringnemer. De verzekering kan niet eerder worden beëindigd dan dat de schriftelijke opzegging door ons ontvangen is;
 - 2 als wij deze schriftelijk opzeggen:
 - a op de contractvervaldatum. Deze opzegging moet uiterlijk twee maanden voor de contractvervaldatum plaatsvinden. Wij maken van deze mogelijkheid ook gebruik wanneer verzekeringnemer verhuist naar een adres buiten de provincies Zeeland en Noord-Brabant;
 - b bij niet - of niet tijdige betaling van de premie eindigt de verzekering veertien dagen na de datum van dagtekening van de opzeggingsbrief;
 - c wanneer verzekerde een onjuiste voorstelling van zaken heeft gegeven, met het opzet ons te misleiden (deze misleiding kan zowel betrekking hebben op deze of een andere bij ons gesloten of te sluiten verzekering), eindigt de verzekering op de veertiende dag na de datum van dagtekening van de opzeggingsbrief;
 - d als verzekerde niet heeft voldaan aan zijn overige verplichtingen genoemd in deze voorwaarden eindigt de verzekering twee maanden na de datum van dagtekening van de opzeggingsbrief.
 - 3 als het motorrijtuig:
 - a meer dan drie maanden aaneengesloten buiten de EU wordt gebruikt;
 - b voor andere doeleinden wordt gebruikt dan aan ons is opgegeven.Verzekeringnemer is verplicht deze omstandigheden direct aan ons door te geven.
- c De dekking eindigt als verzekeringnemer of diens erfgenamen geen belang meer hebben bij het motorrijtuig en de feitelijke macht erover verliezen. Verzekeringnemer of diens erfgenamen zijn verplicht ons zo spoedig mogelijk op de hoogte te stellen van het veranderen van de eigenaar of een andere omstandigheid waardoor de dekking eindigt.

Artikel 11

Kortingen en toeslagen (Bonus-malusschaal)

- a Bij het afsluiten van de verzekering stellen wij het aantal kortingsjaren vast. De kortingsjaren bestaan uit het aantal schadevrije jaren en het aantal eventueel door ons toegekende instapjaren. Bij elk aantal kortingsjaren hoort een kortingspercentage. Met behulp van de onderstaande tabel berekenen wij na elk verzekeringsjaar de korting of toeslag op de premie voor het volgende jaar. Deze tabel geldt zowel voor de WA-, de casco- als de WA- + cascoverzekering.
- b Het aantal schadevrije jaren stellen wij vast op basis van de royementsgegevens uit de landelijke database (Roydata). Als geen royementsgegevens in deze database aanwezig zijn, gaan wij ervan uit dat verzekeringnemer nog geen schadevrije jaren heeft opgebouwd.

Inschaling		Kortingsjaar na een verzekeringsjaar			
aantal kortingsjaren	kortingspercentage	zonder schade	met één schade	met twee schades	met drie schades
14	70%	14	10	6	2
13	70%	14	9	5	1
12	70%	13	8	4	0
11	70%	12	7	3	-1
10	70%	11	6	2	-2
9	65%	10	5	1	-3
8	60%	9	4	0	-4
7	55%	8	3	-1	-5
6	50%	7	2	-2	-5
5	45%	6	1	-3	-5
4	40%	5	0	-4	-5
3	30%	4	-1	-5	-5
2	20%	3	-2	-5	-5
1	15%	2	-3	-5	-5
0	5%	1	-4	-5	-5
-1	0%	0	-5	-5	-5
-2	-10%	-1	-5	-5	-5
-3	-20%	-2	-5	-5	-5
-4	-30%	-3	-5	-5	-5
-5	-40%	-4	-5	-5	-5

Bij iedere volgende schade valt men steeds vier jaar terug.

- c Het schadejaar loopt van 1 november tot en met 31 oktober. Op basis van dit schadejaar passen wij de korting of toeslag aan. De wijziging van de inschaling als gevolg van een schadegeval vindt steeds plaats op de premievervaldatum, 1 januari.
- d Het recht op (een hogere) korting ontstaat na een ononderbroken schadevrij jaar.
- e In de volgende gevallen heeft een aangemelde schade geen invloed op de kortings- of toeslagregeling:
 - 1 Als wij geen schadevergoeding verschuldigd zijn of de betaalde schade volledig op een derde kunnen verhalen of de betaalde schade binnen twee jaar na betaling van verzekerde hebben terugontvangen.
 - 2 Als wij een overeenkomst hebben gesloten met een andere verzekeringsmaatschappij en daarbij geheel of gedeeltelijk afstand hebben gedaan van verhaal.
 - 3 Als de schade is veroorzaakt door gebeurtenissen die zijn vermeld in artikel 19.b en artikel 25.a.1 tot en met 9 en artikel 25.c.
 - 4 Als wij de schade niet volledig kunnen verhalen als gevolg van de nieuwwaarderegeling zoals die is vermeld in de Bijzondere voorwaarden casco.
 - 5 Als uitsluitend de passagier aansprakelijk is voor de schade en hij is particulier voor aansprakelijkheid verzekerd bij onze maatschappij.
 - 6 Als onze uitgaven uitsluitend bestaan uit kosten, die zijn vermeld in artikel 12.
 - 7 Als de aansprakelijkheid uitsluitend voortvloeit uit de werking van artikel 185 van de Wegenverkeerswet. Verzekerde moet aantonen dat hem wat betreft zijn rijgedrag geen enkel verwijt valt te maken.
 - 8 Als de schade is ontstaan door vuurwerk.

Artikel 12 **Hulpverlening**

a Algemeen

De hulpverlening geldt voor de volgende voertuigen:

- personenauto;
- bestelauto tot 3500 kg. treingewicht;
- motor;
- kampeerauto;
- aanhangwagen achter een bovengenoemd motorrijtuig.

Algemene voorwaarden voor de hulpverlening zijn:

- de waarde van het voertuig ná de gebeurtenis moet opwegen tegen de te maken kosten;
 - de hulpverlening heeft geen invloed op de korting wegens schadevrij rijden;
 - het eigen risico is niet van toepassing;
 - de uitsluitingen in artikel 5 zijn wel van toepassing.
- De aard van de hulpverlening is verder omschreven in b en c van dit artikel.

b Hulpverlening binnenland

Als door een gebeurtenis, waaronder niet begrepen wordt het enkel tot stilstand komen door een mechanisch gebrek,

- een onder a genoemd voertuig niet meer kan of mag deelnemen aan het verkeer en/of
- noch de bestuurder, noch één van de passagiers in staat is het voertuig verder te besturen,

heeft verzekerde recht op de volgende vergoeding:

- 1 de kosten van bergen, opruimen en/of bewaken van het voertuig;
- 2 de kosten van vervoer van het voertuig naar een door verzekerde te bepalen adres in Nederland;
- 3 de noodzakelijke kosten van vervoer van de bestuurder en de passagiers met hun bagage naar een door de bestuurder te bepalen adres in Nederland. De wijze van vervoer wordt bepaald in overleg met de maatschappij.

c Hulpverlening buitenland

- 1 *Voertuigen met een verzekering tegen WA of WA met beperkt casco.*

Verzekerde heeft recht op dezelfde vergoeding als genoemd onder b, indien het voertuig niet binnen 4 werkdagen zodanig gerepareerd kan worden dat verzekerde hiermee op verantwoorde wijze verder kan reizen. Bovendien regelen wij de invoer en/of vernietiging van het motorrijtuig in het land waarin het zich na de beschadiging bevindt, indien voldaan wordt aan de algemene voorwaarden van hulpverlening (artikel 12.a)

- 2 *Voertuigen met een verzekering tegen WA met volledig casco (allrisk)*

Naast de dekking, genoemd onder c.1, heeft verzekerde in geval van een mechanisch gebrek van het trekkende voertuig recht op de volgende vergoeding:

- de kosten volgens de dekking onder c.1;
- de noodzakelijke kosten van een noodreparatie langs de weg - dus geen werkplaatsreparatie - en de kosten van berging en/of vervoer naar de dichtstbijzijnde garage;
- de kosten van het, namens verzekerde, bestellen en toezenden van onderdelen, die noodzakelijk zijn om het voertuig weer rijklaar te maken, indien deze onderdelen ter plaatse niet of niet op korte termijn verkrijgbaar zijn. De kosten van de onderdelen zelf komen voor rekening van de verzekerde; indien de kosten hiervan hoger zijn dan € 1.000,- kan van verzekerde een betaling vooraf worden verlangd.

Wanneer als gevolg van overlijden, ernstige ziekte, ongeval of andere dringende omstandigheden de bestuurder niet in staat is om de terugreis naar Nederland te aanvaarden en geen andere inzittende het motorrijtuig kan besturen, dan vergoeden wij de kosten van het inzetten van een vervangende chauffeur.

Artikel 13 **Adres**

Wij sturen onze mededelingen naar het laatst bekende adres van de verzekeringnemer.

Artikel 14

Verwerking persoonsgegevens

Bij de aanvraag van een verzekering worden persoonsgegevens gevraagd. Deze worden door ons verwerkt ten behoeve van het aangaan en uitvoeren van overeenkomsten, voor het uitvoeren van marketingactiviteiten, ter voorkoming en bestrijding van fraude, voor statistische analyse en om te kunnen voldoen aan wettelijke verplichtingen. Als verzekerde geen prijs stelt op informatie over onze producten, dan kan hij dit schriftelijk bij ons melden.

In verband met een verantwoord acceptatiebeleid kunnen wij gegevens van verzekerde raadplegen bij en doorgeven aan de Stichting CIS te Zeist. In dit kader kunnen deelnemers van Stichting CIS ook onderling gegevens uitwisselen. Doelstelling hiervan is risico's te beheersen en fraude tegen te gaan. Het privacyreglement van de Stichting CIS is van toepassing. Zie www.stichtingcis.nl. Op de verwerking van persoonsgegevens is de Gedragscode "Verwerking Persoonsgegevens Financiële Instellingen" van toepassing. De volledige tekst van de Gedragscode kunt u raadplegen via de website van het Verbond van Verzekeraars, www.verzekeraars.nl. U kunt de Gedragscode ook opvragen bij het Verbond van Verzekeraars (Postbus 93450, 2509 AL Den Haag, telefoon 070-3338500).

Artikel 15

Toepasselijk recht

Op deze verzekeringsovereenkomst is het Nederlandse recht van toepassing.

Artikel 16

Klachten

Klachten over de uitvoering van deze overeenkomst worden behandeld door de directie van ZLM Verzekeringen. Wordt de klacht niet naar tevredenheid afgehandeld, dan kan men zich wenden tot het Klachteninstituut Financiële Dienstverlening (KlIFID), Postbus 93257, 2509 AG Den Haag (www.klifid.nl).

Bijzondere voorwaarden wettelijke aansprakelijkheid

Artikel 17

WAM-dekking

Deze verzekering voldoet aan de eisen die de WAM stelt.

Artikel 18

Verzekerde

De verzekerden zijn:

- a de verzekeringnemer;
- b de eigenaar en de houder van het motorrijtuig;
- c de bestuurder van het motorrijtuig;
- d de passagier(s) van het motorrijtuig;
- e de werkgever van de verzekerden die onder a tot en met d zijn genoemd. Dit geldt alleen als de werkgever volgens artikel 6 : 170 van het Burgerlijk Wetboek aansprakelijk is voor de schade die een verzekerde veroorzaakt.

Artikel 19

Omvang van de verzekering

a Algemeen

Verzekerd is de aansprakelijkheid voor schade aan personen en zaken die met of door het verzekerde motorrijtuig en/of de daaraan gekoppelde aanhangwagen veroorzaakt is tijdens de duur van de verzekering. Ook de schade die daaruit voortvloeit is verzekerd. Het verzekerd bedrag is vermeld op het polisblad. Als wij voor het motorrijtuig een Internationaal Verzekeringsbewijs ('groene kaart') hebben afgegeven, is ook de aansprakelijkheid in het buitenland verzekerd. Dit geldt alleen voor de periode en voor die landen die op de kaart vermeld zijn. In de landen waarvoor dit bewijs geldig is, zijn de wettelijke bepalingen van de verplichte aansprakelijkheidsverzekering van dat land op deze verzekering van toepassing.

b Vervoer van gewonden

Wij dekken ook de kosten van het reinigen en, indien nodig, vervangen van de stoffering van het motorrijtuig. Dit geldt slechts als de stoffering verontreinigd of beschadigd is door het kosteloos vervoeren van gewonde personen. Op deze vergoeding is het eigen risico van artikel 23 niet van toepassing.

c Schade aan andere motorrijtuigen en aanhangers van de verzekeringnemer

- 1 Wij vergoeden schade die de verzekerde met of door het verzekerde motorrijtuig veroorzaakt aan een ander motorrijtuig of aanhanger, waarvan verzekeringnemer eigenaar is. Wij vergoeden deze schade alleen als wij daar ook toe verplicht zouden zijn, als niet verzekeringnemer, maar een willekeurige andere persoon de schade had geleden.
- 2 Schade die bestaat uit waardevermindering en/of gevolgschade is uitgesloten.

d Zekerheidstelling

Bij een gedekte schade kan het voorkomen dat een overheid verlangt dat een geldelijke zekerheid wordt gesteld om de rechten van benadeelden te waarborgen. Wij verstrekken deze zekerheid tot maximaal € 50.000,- per gebeurtenis om:

- een beslag op het motorrijtuig op te heffen;
- een verzekerde in vrijheid te stellen.

Verzekerden zijn verplicht ons te machtigen over de zekerheid te beschikken, zodra deze wordt vrijgegeven. Bovendien zijn zij verplicht alle medewerking te verlenen om terugbetaling ervan te verkrijgen.

e Schade door lading

Wij dekken ook de aansprakelijkheid voor schade die wordt veroorzaakt met of door zaken:

- die zich in of op het motorrijtuig bevinden;
- die uit of van het motorrijtuig en/of de aanhangwagen vallen of zijn gevallen.

Dit geldt niet voor schade die ontstaat tijdens het laden en lossen. Bij het vervoer van gevaarlijke stoffen door motorrijtuigen waarvan het maximaal toelaatbaar gewicht hoger is dan 3500 kg, is de aansprakelijkheid waartoe het laden en lossen van een gevaarlijke stof aanleiding kan geven wel gedekt.

f Extra dekking

Boven het verzekerd bedrag vergoeden wij:

- 1 De kosten van rechtsbijstand als verzekerde strafrechtelijk wordt vervolgd en wij ervoor kiezen een advocaat aan te wijzen om hem bij te staan, zoals is vastgelegd in artikel 7.b.1. Boetes, afkoopsommen en gerechtskosten die met een strafproces samenhangen vergoeden wij niet.
- 2 De kosten van verweer in een burgerlijk proces dat de benadeelde tegen verzekerde en/of tegen ons aanhangig maakt. Ook de proceskosten waartoe verzekerde of wij veroordeeld worden komen voor onze rekening. Dit geldt voor zover de leiding van de procedures bij ons berust.
- 3 De verschuldigde wettelijke rente over het gedeelte van de hoofdsom dat de verzekering dekt.

Artikel 20

Uitsluitingen

Behalve de uitsluitingen in artikel 5, zijn ook de volgende aansprakelijkheden uitgesloten:

- a De aansprakelijkheid voor schade aan roerende zaken die het motorrijtuig of de aanhangwagen vervoert. Deze uitsluiting is niet van toepassing op schade aan kleding of handbagage van passagiers.
- b De aansprakelijkheid voor schade aan roerende zaken die verzekerde onder zich heeft, inclusief de schade die daaruit voortvloeit.
- c De aansprakelijkheid van personen die zich door diefstal of geweldpleging de macht over het motorrijtuig hebben verschafte. Dit geldt ook voor personen die op de hoogte zijn van de diefstal of geweldpleging en het voertuig zonder geldige reden gebruiken.
- d De aansprakelijkheid die uitsluitend het gevolg is van een contractuele verplichting.
- e De aansprakelijkheid voor schade aan degene die het motorrijtuig bestuurt.
- f De aansprakelijkheid voor schade aan personen die zich niet op de normale zitplaatsen op of in het motorrijtuig bevinden.
- g De aansprakelijkheid voor schade die passagiers aan het motorrijtuig veroorzaken.
- h De aansprakelijkheid voor schade die wordt veroorzaakt door een zaak die geen deel uit maakt van het motorrijtuig en waarvoor een andere WA-verzekering is gesloten.

Artikel 21

Regeling van de schade

Wij belasten ons met het regelen en het vaststellen van de schade. Wij hebben het recht benadeelden rechtstreeks schadeloos te stellen en schikkingen met hen te treffen. Wij houden daarbij zoveel mogelijk rekening met de belangen van verzekerde.

Artikel 22

Verhaalsrecht van ZLM Verzekeringen

- a Als verzekerde, om wat voor reden dan ook, geen rechten aan deze verzekering kan ontnemen en wij zijn toch verplicht een bedrag te betalen, dan zijn wij gerechtigd dit bedrag te verhalen op de aansprakelijke verzekerde(n) en de verzekeringnemer. Het bedrag dat wij kunnen verhalen is gelijk aan de verschuldigde schadevergoeding, de rente en de verdere kosten.
- b Wij doen echter afstand van dit verhaalsrecht:
 - 1 tegenover de verzekerde die aantoonde dat de omstandigheden, waardoor wij het recht hebben de uitkering te weigeren, te verminderen of te verhalen, zich buiten zijn weten of tegen zijn wil hebben voorgedaan en hem in deze omstandigheden geen verwijt treft;
 - 2 tegenover de verzekeringnemer, als de dekking is geëindigd volgens artikel 10.c en de schade door een ander is veroorzaakt. Hierbij geldt de voorwaarde dat verzekeringnemer ons op tijd schriftelijk op de hoogte heeft gebracht van het eindigen van de dekking.

Artikel 23

Eigen risico

Voor bestuurders jonger dan 24 jaar geldt een eigen risico van € 65,- per gebeurtenis. Als er sprake is van zowel WA- als casco-schade, brengen wij dit eigen risico slechts eenmaal in rekening.

Bijzondere voorwaarden casco

Artikel 24

Verzekerde

De verzekeringnemer.

Artikel 25

Omvang van de verzekering

- a Verzekerd is schade aan of (gedeeltelijk) verlies van het motorrijtuig als gevolg van de volgende oorzaken:
- 1 Brand, ontploffing, zelfontbranding, kortsluiting of blikseminslag.
 - 2 Het vallen van luchtvaartuigen of voorwerpen daaruit.
 - 3 Diefstal van het motorrijtuig of onderdelen ervan, verduistering, (in)braak of joyriding of pogingen daartoe, door anderen dan verzekerde.
 - 4 Ruitschade.
 - breuk van ruiten en zonnedaken en schade door deze glasscherven;
 - ruitreparatie volgens een erkende kunstharmethode, uitgevoerd door een met ons samenwerkende reparateur.
 - 5 Het omwaaien van het geparkeerde motorrijtuig en het vallen van voorwerpen op het motorrijtuig door storm. Onder storm verstaan wij wind met een snelheid van ten minste 14 meter per seconde.
 - 6 Overstroming, vloedgolf, hagel, lawines, vallend gesteente, instorting, aardverschuiving, aardbeving of soortgelijk natuurgeweld.
 - 7 Een botsing met loslopende dieren (inclusief vogels). Alleen de schade die rechtstreeks ontstaat door de botsing met het dier is verzekerd. Schade die als gevolg hiervan ontstaat door botsing met een ander object valt onder 10 van dit artikel.
 - 8 Rellen. Hiermee bedoelen wij geen baldadigheid of vandalisme.
 - 9 Een plotseling onheil dat van buiten komt gedurende de tijd dat het motorrijtuig aan de zorg van een vervoersonderneming is toevertrouwd voor vervoer per auto, schip, trein of vliegtuig. Uitgezonderd is schade als schrammen, krassen of lakschade.
 - 10 Andere plotselinge onheilen die van buiten komen, zoals botsen, omslaan, slippen, van de weg of te water geraken.
- Als bovenstaande onheilen ontstaan door slijtage, reparatie-, constructie- of materiaalfouten of eigen gebrek, vergoeden wij de schade ook. Wij vergoeden in deze gevallen niet de herstelkosten van deze slijtage, reparatie-, constructie- of materiaalfouten of het eigen gebrek.
- Als één van de gebeurtenissen onder 1 tot en met 10 heeft plaatsgevonden kan het voorkomen dat het motorrijtuig niet langer tegen bevroering beschermd kan worden. Wij vergoeden in dit geval verdere schade, die ontstaat als gevolg van bevroering. Andere schade door bevroering is uitdrukkelijk uitgesloten van de dekking.
- b Wij vergoeden ten hoogste het verzekerde bedrag per gebeurtenis. Boven het verzekerde bedrag vergoeden wij zonnodig de volgende kosten:
- 1 De noodzakelijke kosten voor bewaking, voorlopige stalling, berging en vervoer van het motorrijtuig naar een herstel-inrichting, waar de schade die wij dekken naar behoren kan worden hersteld en/of het motorrijtuig kan worden ondergebracht. Deze kosten vergoeden wij als het motorrijtuig door de schade niet meer kan of mag rijden zonder gevaar verdere schade op te lopen of te veroorzaken, en waarvoor de schadeservice uit artikel 12 niet geldt.
 - 2 De bijdrage in averij-grosse.
 - 3 Een tegemoetkoming in de huurkosten van een vervangend motorrijtuig. Verzekerde heeft recht op deze tegemoetkoming gedurende de periode dat hij, als gevolg van verduistering of diefstal van het gehele motorrijtuig, hierover niet de beschikking heeft. Deze tegemoetkoming bedraagt maximaal € 15,- per dag gedurende maximaal 30 dagen vanaf het moment van de diefstal of de verduistering. In andere gevallen verlenen wij geen vergoeding voor autohuur.
 - 4 De kosten van een noodreparatie.
 - 5 Bij motoren vergoeden wij schade aan helm, kleding en schoeisel tot maximaal € 1.000,- per persoon. Deze schade vergoeden wij alleen als er ook een verzekerde schade aan de motor is ontstaan.

- c Wij dekken ook de kosten van het reinigen en, indien nodig, vervangen van de stoffering van het motorrijtuig. Dit geldt slechts als de stoffering verontreinigd of beschadigd is door het kosteloos vervoeren van gewonde personen. Op deze vergoeding is het eigen risico van artikel 29 niet van toepassing.
- d Bij diefstal van audio(visuele) apparatuur is verzekerde verplicht aan te tonen dat de apparatuur in zijn bezit was door de originele aankoopnota's te overleggen.
- e Bij diefstal van bandjes en disks vergoeden wij nooit meer dan € 75,- per gebeurtenis.
- f In geval van schade vergoeden wij niet meer dan het bedrag waarvoor reparatie kan plaatsvinden bij een samenwerkende reparateur.

Artikel 26

Vaststelling van de schade

- a Als het motorrijtuig gedeeltelijk beschadigd is, vergoeden wij de herstelkosten tot ten hoogste het verschil tussen de waarde onmiddellijk voor de gebeurtenis en de restantwaarde.
- b Als het motorrijtuig totaal verloren is, vergoeden wij het verschil tussen de waarde ervan onmiddellijk voor de gebeurtenis en de restantwaarde. Van totaal verlies is sprake als:
 - het motorrijtuig geheel vernietigd is (technisch totaal verlies);
 - de herstelkosten hoger zijn dan het verschil tussen de waarde van het motorrijtuig onmiddellijk voor de gebeurtenis en de restantwaarde (economisch totaal verlies).

Als er sprake is van totaal verlies van het motorrijtuig hebben wij in alle gevallen het recht om te bepalen aan wie de restanten worden overgedragen. Verzekeringnemer is verplicht alle kentekenbewijzen en sleutels van het motorrijtuig aan ons te overhandigen.
- c Als het motorrijtuig gestolen of verduisterd is, stellen wij de schade vast, alsof er sprake is van totaal verlies. Wij keren deze schade uit op het moment dat er dertig dagen zijn verstreken na de datum van aangifte bij de politie, en het motorrijtuig niet is teruggevonden. Verzekeringnemer heeft recht op deze uitkering als hij de eigendomsrechten aan ons overdraagt en alle kentekenbewijzen en de sleutels aan ons overhandigt. Als het motorrijtuig binnen dertig dagen na de datum van aangifte bij de politie wordt teruggevonden, is verzekerde verplicht het motorrijtuig terug te nemen. Als het motorrijtuig na deze dertig dagen wordt teruggevonden, zijn wij op verzoek van verzekerde verplicht het motorrijtuig aan hem over te dragen. Verzekerde is in dit laatste geval verplicht het bedrag dat hij heeft ontvangen aan ons terug te betalen. Als het motorrijtuig tijdens of na de diefstal of verduistering is beschadigd, vergoeden wij de herstelkosten. Op deze vergoeding is de voorwaarde uit 26.a van toepassing. Als verzekerde verplicht is het aan hem uitgekeerde bedrag terug te betalen, trekken wij de eventuele herstelkosten daarvan af.
- d Nieuwwaarderegeling
Voor het vaststellen van de waarde van een personenauto of motor onmiddellijk vóór de gebeurtenis, hanteren wij een speciale afschrijvingsregeling in onderstaande gevallen:
 - een personenauto met een nieuwwaarde van maximaal € 75.000,- inclusief btw, of een motor met een nieuwwaarde van maximaal € 20.000,- inclusief btw. Dit is de oorspronkelijke cataloguswaarde voor dat type en uitvoering, inclusief afleveringskosten, antiroestbehandeling en accessoires, met uitzondering van audio (visuele) apparatuur;
 - die niet ouder is dan 36 maanden;
 - die niet als leasevoertuig kan worden aangemerkt;
 - die nieuw was bij afgifte van het kentekenbewijs deel 1A (oude deel I).

De afschrijvingsregeling is als volgt:

 - 1 De eerste twaalf maanden vindt geen afschrijving plaats. Als de schade ontstaat binnen twaalf maanden na de datum van afgifte van het kentekenbewijs deel 1A (oude deel I), stellen wij de waarde op 100% van de laatst bekende cataloguswaarde van dat merk, type en uitvoering.
 - 2 Vanaf de dertiende tot en met de zesendertigste maand na de datum van afgifte van het kentekenbewijs deel 1A (oude deel I), bedraagt de afschrijving 1% per maand of gedeelte van een maand. Wij berekenen de afschrijving en trekken dit bedrag af van de laatst bekende cataloguswaarde van dat merk, type en uitvoering.

Overige bepalingen:

- Als de dagwaarde hoger blijkt te zijn dan de waarde die met behulp van de afschrijvingsregeling wordt vastgesteld, hanteren wij de hogere dagwaarde, ook al wordt hierdoor het verzekerde bedrag overschreden. Dit is een afwijking van artikel 25.b.
- Deze nieuwwaarderegeling geldt niet voor het tijdelijk vervangende motorrijtuig volgens artikel 4.
- Accessoires vergoeden wij altijd tegen dagwaarde.

Artikel 27

Uitsluitingen

Behalve de uitsluitingen in artikel 5, is ook de volgende schade van deze verzekering uitgesloten:

- a Schade door vorst (zie artikel 25.a).
- b Schade die ontstaat doordat op het motorrijtuig een aanmerkelijk grotere last is geladen, dan waarvoor het motorrijtuig is geconstrueerd.
- c Schade door schuivende lading, zonder dat er sprake is van een ongevalsgebeurtenis.
- d Schade die ontstaat, terwijl de bestuurder onder invloed is van alcoholhoudende drank of een bedwelmend of opwekkend middel. Dit geldt als de invloed zodanig is dat hij niet in staat geacht moet worden het motorrijtuig naar behoren te besturen of dat het besturen hem door de wet of door de overheid is of zou zijn verboden. Hiervan is ook sprake, als de bestuurder weigert mee te werken aan een ademtest, urine- of bloedproef of een soortgelijk onderzoek.
- e Waardevermindering van het motorrijtuig.
- f Schade aan of verlies van het motorrijtuig door diefstal of joyriding die het gevolg is van het niet in acht nemen van de normale zorgvuldigheid. Er is in ieder geval sprake van onvoldoende zorg als verzekerde, de bestuurder of de laatste gebruiker het motorrijtuig onbeheerd heeft achtergelaten en:
 - het motorrijtuig onvoldoende heeft afgesloten;
 - de sleutels in het motorrijtuig heeft achtergelaten;
 - de sleutels elders onbeheerd zijn achtergelaten.
- g Diefstal van radardetectie-apparatuur, laserschild of soortgelijke apparatuur.

Speciaal voor aanhangwagens geldt:

- h Schade die ontstaat door onvoldoende zorg voor de verzekerde aanhangwagen; hiervan is met name sprake als verzekerde verzuimt de aanhangwagen te beveiligen tegen diefstal wanneer hij deze zonder toezicht achterlaat.

Artikel 28

Regeling van de schade

- a **Schade tot € 500,-**
Verzekerde is bevoegd schade tot maximaal € 500,- (inclusief BTW) direct te laten herstellen door een deskundige reparateur. Hij moet in zo'n geval de vervangen onderdelen dertig dagen bewaren en ons een gespecificeerde reparatienota overleggen.
- b **Expert**
Verzekerde is verplicht ons in de gelegenheid te stellen een deskundige de schade te laten opnemen, voordat de reparatie begint.
- c **Tegenexpert**
Verzekerde heeft het recht, naast onze deskundige, op eigen kosten een andere deskundige aan te wijzen als tegenexpert.
- d **Arbiter**
Bij een verschil van mening tussen beide deskundigen benoemen zij samen een derde deskundige. Deze zal de schade bindend vaststellen. Beide partijen delen de kosten van deze derde deskundige voor de helft. Als de derde deskundige verzekerde in het gelijk stelt, komen de kosten van alle deskundigen voor onze rekening.
- e **Gedragscode Expertiseorganisaties**
Wij vergoeden geen kosten als de door verzekerde aangevoerde deskundige zich niet heeft geconformeerd aan de "Gedragscode Expertiseorganisaties". Deze gedragscode is te raadplegen via de website van het Verbond van Verzekeraars, www.verzekeraars.nl.

f Ruitschade

Verzekerde is verplicht schade aan een ruit te laten repareren.

Artikel 29

Eigen risico

- a Er geldt een eigen risico van € 135,- per gebeurtenis. Dit eigen risico geldt niet als de auto daadwerkelijk wordt gerepareerd bij een met ons samenwerkende reparateur.
- b Voor bestuurders jonger dan 24 jaar geldt een extra eigen risico van € 65,- per gebeurtenis, als de schade is veroorzaakt door een gebeurtenis die wordt vermeld in artikel 25.a.10. Als er sprake is van zowel WA- als cascochade, brengen wij dit eigen risico slechts eenmaal in rekening.
- c Bij het vervangen van de ruit geldt een eigen risico van € 135,- per gebeurtenis. Als de ruit wordt vervangen bij een met ons samenwerkende reparateur, geldt een eigen risico van € 45,-.

Artikel 30

Afstand van verhaalsrecht

Wij doen afstand van onze verhaalsrechten jegens de bestuurder en de passagier en/of diens werkgever voor een schade die wij volgens deze verzekering hebben uitbetaald, op voorwaarde dat:

- er voldaan is aan alle verplichtingen die voortvloeien uit de verzekering, en
- aangetoond is dat de omstandigheden uit artikel 5.a tot en met d zich niet hebben voorgedaan.

Voor wat betreft de werkgever geldt bovendien dat hij volgens artikel 6 : 170 van het Burgerlijk Wetboek aansprakelijk moet zijn voor de bestuurder en passagier.

Dit afstand doen geldt niet voor:

- a de bestuurder, als er sprake is van diefstal of joyriding of bij reparatie door een garagebedrijf;
- b de passagier, die van verzekerde toestemming had om mee te rijden en zelf een WA-verzekering heeft waarop de schade kan worden verhaald.

Bijzondere voorwaarden verhaalsbijstand

Artikel 31

Verzekerde

De verzekerden zijn:

- a de verzekeringnemer;
- b de eigenaar en de houder van het motorrijtuig;
- c de bestuurder;
- d de passagier;
- e de nabestaanden van de personen onder a tot en met d, die een vordering kunnen instellen om in de kosten van levensonderhoud te voorzien.

Artikel 32

Omvang van de dekking

Wij verlenen verhaalsbijstand na een gebeurtenis waarbij het op de polis genoemde voertuig betrokken is. Verzekerde heeft recht op bijstand in de volgende gevallen:

- a Bij aanspraken op een derde, die wettelijk aansprakelijk is voor schade die verzekerde lijdt. Er moet sprake zijn van onrechtmatig gedrag van deze derde volgens de artikelen 6 : 162, 165, 166, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 179, 180, 183 van het Burgerlijk Wetboek en artikel 185 van de Wegenverkeerswet of vergelijkbare buitenlandse wettelijke bepalingen.
- b Bij een strafvervolgning die tegen verzekerde is ingesteld. Dit gebeurt alleen als wij menen dat de uitslag van de strafzaak van belang kan zijn voor het verhalen van de geleden schade.
- c Indien verzekerde besluit geen gebruik meer te maken van zijn recht op verhaalsbijstand, dan vervallen alle aanspraken op deze dekking vier weken nadat dit aan de maatschappij kenbaar is gemaakt.
- d Indien verzekeringnemer in de hoedanigheid van werkgever betrokken is bij een verzekerde gebeurtenis, verlenen wij de werkgever subsidiaire dekking bij loonregres.

Artikel 33

Uitsluitingen

- a Op deze verzekering zijn de uitsluitingen die wij noemen in artikel 5 en artikel 20.b en e van toepassing.
- b Tot een belang van € 675,- verlenen wij uitsluitend verhaalsbijstand buiten rechte.

Artikel 34

Verplichtingen van de verzekerde

Verzekerde is verplicht:

- a ons zo spoedig mogelijk op de hoogte te stellen van gebeurtenissen die aanleiding kunnen geven tot bijstand. Verzekerde moet dat doen uiterlijk drie maanden nadat hij daarvan op de hoogte was. Doet hij dat niet, dan vervallen onze verplichtingen;
- b zich in een strafproces tegen een derde civiele partij te stellen, als wij dit wensen;
- c ons te machtigen inzage te geven in de stukken die een advocaat of andere deskundige tot zijn beschikking heeft of kan krijgen in verband met het behandelen van de zaak.

Artikel 35

Verplichtingen van de maatschappij

- a Wij zijn verplicht de aangemelde zaak in behandeling te nemen als wij menen dat er een redelijke kans op succes aanwezig is.
- b Wij zijn bevoegd en verplicht om namens verzekerde een advocaat en/of andere deskundige in te schakelen, zodra dit nodig is voor de behandeling van zijn zaak. Verzekerde is vrij om een advocaat te kiezen. Als het gaat om een zaak waarin de Nederlandse rechter bevoegd is, is zijn enige verplichting een advocaat te kiezen die in Nederland kantoor houdt. Als alleen een buitenlandse rechter in de zaak bevoegd is, is verzekerde verplicht een advocaat te kiezen die bij het betreffende buitenlandse gerecht is ingeschreven.
- c Uitsluitend wij verstrekken namens verzekerde de opdracht aan een advocaat of andere deskundige. Wij zijn niet aansprakelijk voor schade die ontstaat door of verband houdt met de behandeling van een zaak door externe deskundigen.

Artikel 36

Verzekerde kosten

- a Wij vergoeden de volgende kosten, als die voor rekening van verzekerde zouden blijven:
 - 1 De kosten van een advocaat en andere deskundige die wij inschakelen.
 - 2 De wettelijke of gebruikelijke vergoedingen voor getuigen en of tolken die wij of bovengenoemde advocaten, procureurs of deurwaarders oproepen.
 - 3 De proces-, gerechts- en executiekosten die betrekking hebben op procedures die deze deskundigen aanspannen.
 - 4 De noodzakelijke reis- en verblijfskosten als verzekerde voor een gerecht moet verschijnen of als zijn advocaat aandringt op zijn aanwezigheid. Deze kosten bepalen wij in overleg met verzekerde.
- b Wij vergoeden deze kosten niet, als verzekerde ze ergens anders vergoed kan krijgen. Dit kan bijvoorbeeld door een onherroepelijk vonnis of op grond van een wettelijke bepaling. Wij zijn dan wel verplicht de belangen van verzekerde te behartigen bij het terugvragen van deze kosten.

Artikel 37

Schaderegelingsbureau

De uitvoering van de verhaalsbijstand hebben wij opgedragen aan de Stichting Rechtsbijstand ZLM te Goes.

Dit is in overeenstemming met de bepalingen van de Wet op het financieel toezicht.

Artikel 38

Belangenconflicten

Er is een belangenconflict als meerdere partijen in een geschil in aanmerking komen voor onze verhaalsbijstand. In dat geval gelden de volgende regels:

- a als er een geschil is tussen de verzekeringnemer en één van de medeverzekerden op één polis, dan komt alleen de verzekeringnemer voor verhaalsbijstand in aanmerking;
- b als er een geschil is tussen twee medeverzekerden op één polis, dan komt alleen diegene voor verhaalsbijstand in aanmerking die de verzekeringnemer aanwijst;
- c als zowel verzekerde als de andere partij, die verzekerd is op een andere polis bij ZLM Verzekeringen, in aanmerking komt voor verhaalsbijstand, besteden wij de zaak van de verzekerde die het kortst bij ons verzekerd is, uit.

Artikel 39

Geschillenregeling

- a Als de verzekerde het oneens blijft met ons oordeel over de regeling van het geschil waarvoor hij beroep op de verzekering heeft gedaan, dan kan hij ons schriftelijk verzoeken dit meningsverschil voor te leggen aan een advocaat naar zijn keuze.
- b Wij leggen dan dit meningsverschil, met alle relevante stukken, voor aan de gekozen advocaat en verzoeken hem zijn oordeel te geven. Desgewenst verwoordt de verzekerde ook zelf nog eens het meningsverschil. Het oordeel van de advocaat is bindend voor ons. De kosten zijn voor onze rekening.
- c De verlening van verhaalsbijstand wordt door ons voortgezet in overeenstemming met het oordeel van de advocaat, tenzij de verzekerde op dat moment te kennen geeft dat hij gebruik wil maken van het bepaalde in lid e van dit artikel.
- d Als we de behandeling overdragen aan een (externe) deskundige, mag de opdracht niet aan de advocaat die het bindende oordeel heeft gegeven of aan een kantoorgenoot worden verstrekt.
- e Als verzekerde zich niet met het oordeel van de advocaat kan verenigen, kan hij de zaaksbehandeling voor eigen rekening en risico voortzetten. Wordt hij daardoor alsnog geheel of gedeeltelijk in het gelijk gesteld, dan betalen we alsnog de redelijk gemaakte kosten van rechtsbijstand, overeenkomstig het bepaalde in artikel 36.

Artikel 40

Belang

Als wij menen dat het belang te klein is ten opzichte van de te maken kosten van bijstand, hebben wij het recht verzekerde een bedrag in geld aan te bieden in plaats van bijstand. Dit bedrag is gelijk aan het belang van de zaak.

Bijzondere voorwaarden ongevallenverzekering inzittenden en ongevallenverzekering opzittenden

Artikel 41

Verzekerde

Verzekerd zijn de bestuurder en/of de passagier van het verzekerde motorrijtuig.

Er is dekking als hij:

- zich in de auto bevindt op een zitplaats die voor het vervoer van personen is bestemd;
- in- of uitstapt;
- zich tijdelijk in de nabijheid van het motorrijtuig bevindt - terwijl hij door dit motorrijtuig wordt vervoerd - in verband met:
 - het tanken van brandstof;
 - het schoonmaken van ruiten;
 - het verrichten van of behulpzaam zijn bij noodreparaties.

Artikel 42

Omvang van de verzekering

a Algemeen

Wij keren de overeengekomen geldbedragen uit, ongeacht de schuldvraag en ongeacht de werkelijke schade.

b Uitkering bij overlijden

Als verzekerde overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval, keren wij de verzekerde som uit die voor overlijden is vastgesteld. Dit bedrag is vermeld op de polis. Daarbij gelden de beperkingen van artikel 44.

Als wij eerder een bedrag of een voorschot hebben uitgekeerd wegens blijvende invaliditeit als gevolg van hetzelfde ongeval, brengen wij dit bedrag in mindering op de uitkering bij overlijden. Als de invaliditeitsuitkering hoger is dan de verzekerde som voor overlijden, vorderen wij het bedrag dat wij teveel hebben betaald niet terug.

c Uitkering bij blijvende invaliditeit

Als verzekerde invalide blijft als gevolg van een ongeval, keren wij de verzekerde som voor blijvende invaliditeit uit of een gedeelte daarvan. De invaliditeit moet wel ontstaan binnen één jaar na het ongeval. Wij stellen de hoogte van de uitkering vast op basis van het percentage van blijvende invaliditeit. Hierbij gelden de beperkingen van artikel 44.

- 1 Bij volledig blijvend (functie)verlies gelden de volgende uitkeringspercentages:

• arm.....	75%
• onderarm.....	70%
• hand.....	60%
• duim.....	25%
• wijsvinger.....	15%
• een andere vinger.....	10%
• been.....	70%
• onderbeen.....	60%
• voet.....	50%
• grote teen.....	10%
• een andere teen.....	3%
• gezichtsvermogen van één oog.....	35%
• gezichtsvermogen van beide ogen.....	100%
• gehoor van één oor.....	25%
• gehoor van beide oren.....	60%
• reuk en/of smaak.....	10%
• een nier.....	20%
• de milt.....	5%
• algehele verlamming.....	100%
• de verstandelijke vermogens.....	100%

2 Wij maken geen onderscheid tussen rechter- en linker ledematen.

3 In gevallen die niet hierboven genoemd worden, zal door middel van een medisch onderzoek in Nederland de mate van blijvende invaliditeit worden vastgesteld. Objectieve maatstaven bepalen het percentage (functie)verlies. Daarbij gaan wij uit van de mate van invaliditeit die het letsel voor het gehele lichaam oplevert. Als uitgangspunt geldt daarbij de laatste uitgave van de "Guides to the Evaluation of Permanent Impairment" van de American Medical Association (A.M.A.).

- 4 De totale uitkering na één of meer ongevallen bedraagt per verzekerde nooit meer dan het verzekerde bedrag voor blijvende invaliditeit.
- 5 Als een ongeval een bestaande blijvende invaliditeit verergert, keren wij een bedrag uit op grond van het verschil tussen de mate van blijvende invaliditeit vóór en na het ongeval.
- 6 Zodra de toestand onveranderlijk is (medische eindtoestand), stellen wij de mate van blijvende invaliditeit vast. Wij bepalen de hoogte van de uitkering volgens de definitieve graad van invaliditeit, die op grond van de medische rapporten te verwachten is.
- 7 Als wij binnen één jaar na de ongevalsdatum nog geen blijvende invaliditeit hebben vastgesteld, vergoeden wij de wettelijke rente over de uitkering minus eventuele voorschot-uitkeringen. Wij vergoeden deze rente vanaf de 366e dag na de ongevalsdatum.
- 8 Als verzekerde vóór het vaststellen van de blijvende invaliditeit overlijdt, zijn wij geen uitkering voor blijvende invaliditeit verschuldigd.
- 9 Als verzekerde vóór het vaststellen van de blijvende invaliditeit overlijdt door een andere reden dan het ongeval, blijft het recht op de uitkering bestaan. Wij bepalen de hoogte van de uitkering volgens de definitieve graad van invaliditeit die op grond van de medische rapporten te verwachten was, als verzekerde niet zou zijn overleden.

d Begunstiging

- 1 De uitkering bij overlijden of in het geval van artikel 42.c.9 gaat naar de overblijvende echtgenoot/note of, als die er niet is, naar de erfgenamen. De Staat der Nederlanden en de schuldeisers die geen erfgenamen zijn, hebben geen aanspraken op deze uitkering.
- 2 De uitkering bij blijvende invaliditeit gaat naar degene die het ongeval is overkomen.

Artikel 43

Uitsluitingen

Behalve de uitsluitingen in artikel 5, zijn ook de volgende ongevallen uitgesloten. Het gaat om ongevallen die ontstaan of bevorderd zijn door, of waarvan de gevolgen verergerd zijn door:

- a Het rijden van de bestuurder onder invloed van alcoholhoudende drank of een bedwelmend of opwekkend middel. Dit geldt als de invloed zodanig is dat hij niet in staat geacht moet worden het motorrijtuig naar behoren te besturen of dat het besturen hem door de wet of door de overheid is of zou zijn verboden. Hiervan is ook sprake, als de bestuurder weigert mee te werken aan een ademtest, urine- of bloedproef of een soortgelijk onderzoek.
- b Het (mede)plegen van een misdrijf door de verzekerde of de begunstigde.
- c Het ondernemen van een waagstuk waarbij de verzekerde zichzelf bewust roekeloos in gevaar brengt. Dit geldt niet als de actie redelijkerwijs noodzakelijk was om zichzelf rechtmatig te verdedigen of bij (een poging tot) het redden van mensen, dieren, geld of zaken.
- d Een bestaande ziekte of een abnormale lichaams- of geestesgesteldheid.

De uitsluitingen onder a en d gelden niet voor passagiers die kunnen aantonen dat de bedoelde omstandigheden zich buiten hun weten en onafhankelijk van hun wil hebben voorgedaan en dat hen redelijkerwijs geen verwijt treft.

Artikel 44

Beperking van de uitkeringen

a Aantal verzekerden

Als het aantal verzekerden op het tijdstip van het ongeval groter is dan het aantal zitplaatsen, verminderen wij de verzekerde bedragen per verzekerde. Wij verminderen de bedragen in verhouding van het aantal zitplaatsen tot het aantal verzekerden. Zijn in het motorrijtuig de zitplaatsen die bestemd zijn voor passagiers voorzien van autogordels, dan mogen op deze zitplaatsen niet meer passagiers vervoerd worden dan er autogordels aanwezig zijn.

b Autogordels

Als het letsel dat bij een ongeval is veroorzaakt, mede het gevolg is van het niet dragen van de verplicht te dragen autogordels, verminderen wij de uitkering met 25%.

c Helm (bij motoren)

Als het letsel dat bij een ongeval is veroorzaakt, mede het gevolg is van het niet of niet op juiste wijze dragen van een deugdelijke helm, heeft verzekerde geen recht op uitkering.

Artikel 45

Verplichtingen na een ongeval

- a Behalve de verplichtingen in artikel 7, is verzekerde verplicht ons zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk is op de hoogte te brengen van een ongeval dat de verzekerde heeft getroffen. Wordt later aangifte gedaan, doch niet later dan drie jaar na de dag waarop verzekerde met de opeisbaarheid van de vordering bekend is geworden, dan kan toch recht op een uitkering ontstaan. Dan moet aangetoond worden dat de invaliditeit uitsluitend het gevolg is van het ongeval.
- b Bij een ongeval met dodelijke afloop is de uitkeringsgerechtigde verplicht mee te werken om een arts die wij aanwijzen in staat te stellen het stoffelijk overschot van de verzekerde in- en/of uitwendig te onderzoeken, als wij dat nodig vinden. Als één of meer van de rechthebbenden weigert om dit onderzoek plaats te laten vinden, vervallen al onze verplichtingen tegenover alle uitkeringsgerechtigden.

Bijzondere voorwaarden schadeverzekering inzittenden

Artikel 46

Verzekerde

Verzekerd zijn de bestuurder en/of de passagier van het verzekerde motorrijtuig. Er is dekking als hij:

- zich in de auto bevindt op een zitplaats die voor het vervoer van personen is bestemd;
- in- of uitstapt;
- zich tijdelijk in de nabijheid van het motorrijtuig bevindt - terwijl hij door dit motorrijtuig wordt vervoerd - in verband met:
 - het tanken van brandstof;
 - het schoonmaken van ruiten;
 - het verrichten van of behulpzaam zijn bij noodreparaties.

Artikel 47

Omvang van de verzekering

a Algemeen

Verzekerd is schade door ongevallen, die zich tijdens de verzekeringsduur voordoen. Onder ongeval wordt hier verstaan een plotseling- terwijl de auto aan het verkeer deelneemt - van buitenaf, tegen de wil van verzekerde inwerkend geweld op het lichaam, zodanig dat dit er uitsluitend en direct de oorzaak van is dat verzekerde lichamelijk letsel oploopt of komt te overlijden. Een en ander moet geneeskundig zijn vast te stellen. Daarnaast is verzekerd schade aan persoonlijke eigendommen, als gevolg van een ongeval, waarbij de verzekerde auto is betrokken en waarbij verzekerde letsel heeft opgelopen. Het verzekerd bedrag is maximaal € 1.000.000,- per gebeurtenis voor alle verzekerden samen.

b Aansprakelijke derde

Als een derde aansprakelijk is, zullen wij de schade alleen vergoeden als dat niet door de aansprakelijke of diens verzekeraar wordt gedaan. Daartoe moet verzekerde wel het recht op vergoeding van de schade aan ons overdragen.

c Begunstiging

De uitkering bij verwonding gaat naar degene die het ongeval is overkomen.

Artikel 48

Regeling van de schade

a Aantal verzekerden

Het verzekerd bedrag per gebeurtenis geldt voor alle inzittenden samen. Tot maximaal dit bedrag wordt de gezamenlijke schade vergoed. Bij een totale schade die daar bovenuit komt, krijgt ieder een evenredig deel van zijn schade vergoed.

b Autogordels

Het niet dragen van de in de auto aanwezige gordels kan tot gevolg hebben dat verzekerde eigen schuld wordt verweten aan het ontstaan van de schade, dan wel aan de omvang daarvan. Bij het vaststellen van de vergoeding zal daar rekening mee worden gehouden.

c Andere verzekeringen

- 1 Als de verzekerde tevens aanspraak kan maken op andere voorzieningen en/of verzekeringen geeft deze polis geen dekking. Deze verzekering dekt vervolgens alleen dat deel van de schade dat door die andere voorzieningen en/of verzekeringen niet wordt vergoed.
- 2 Als de WA-verzekering van het verzekerde motorrijtuig de schade dekt, wordt enkel uit hoofde van die verzekering vergoed.

d Wijze van vergoeding

De schaderegeling is gebaseerd op het Burgerlijk Wetboek.

e Uitkeringsgerechtigden

Op deze verzekering kan uitsluitend een beroep worden gedaan door de rechtstreeks bij het ongeval betrokken benadeelde natuurlijke personen en hun nagelaten betrekkingen.

Artikel 49

Uitsluitingen

Behalve de uitsluitingen in artikel 5, is ook niet verzekerd schade:

- a aan de auto zelf.
- b aan een aanhangwagen en de daarmee vervoerde voorwerpen.
- c aan zaken die behoren tot de handelsvoorraad van verzekerde.
- d die ontstaat, terwijl de bestuurder onder invloed is van alcoholhoudende drank of een bedwelmend of opwekkend middel.
Dit geldt als de invloed zodanig is dat hij niet in staat geacht moet worden het motorrijtuig naar behoren te besturen of dat het besturen hem door de wet of door de overheid is of zou zijn verboden. Hiervan is ook sprake, als de bestuurder weigert mee te werken aan een ademtest, urine- of bloedproef of een soortgelijk onderzoek.
- e als gevolg van verlies of beschadiging van geld, elektronisch geld, betaalpassen, cheques en waardepapieren.
- f die ontstaat terwijl de bestuurder niet gemachtigd is het motorrijtuig te besturen.

